

SPOROČILO ZA JAVNOST

Trbovlje bodo med 16. in 19. septembrom 2026 gostile festival Speculum Artium, ki z deli na presečišču umetnosti, znanosti in tehnologije izziva, da pogledamo pod površino in prevzamemo odgovornost.

Trbovlje, 14. september 2026 – Osemnajsta edicija festivala novomedijske kulture Speculum Artium pogled usmerja v tisto, kar navadno ostaja skrito. Odkriva infrastrukture pridobivanja redkih zemelj, ki so v ozadju navidezno breztežnih dejanj v virtualnem svetu. Opozarja na posledice, ki jih tehnološki napredek zahteva v okolju in v naših telesih. Razkriva, koliko človeškega dela, energije in materialnih virov za delovanje potrebuje umetna inteligenca. Preizkuša, kako ljudi zbuditi iz mehurčkov udobne samozadovoljnosti, kako spremeniti ustaljene tokove razmišljanja in kako zbuditi zavedanje, da imajo naša dejanja posledice, tudi če jih ne vidimo na prvi pogled.

Obiskovalci_ke festivala se bodo lahko preizkusili v skupnem igranju na lasersko harfo, doživeli svet skozi oči kita, prisluhnili zvočnemu spominu zgradb in nočnim zvokom gozda, opazovali dialog med človeškim telesom in strojem, se podali na plesni virtualni sprehod skozi različna mesta na Balkanu in spoznali, kako se tudi preko videoiger širijo vrednote in prepričanja. Predvsem pa umetniška dela, predstavljena na festivalu, gledalce_ke spodbujajo k udeležbi, jih neposredno nagovarjajo in jih vabijo iz cone udobja.

Poseben poudarek festival letos namenja **povezavi sodobnega plesa in tehnologije**, ki omogoča, da se gib osvobodi odra, ga ponese na ulice, v naravo, med ljudi. V trboveljskem dimniku, **najvišjem dimniku v Evropi**, bo potekal **plesni performans CODA / Koda**, ki bo izpostavil spreminjajoči se odnos med človeškim telesom in strojem: pomoč, posnemanje, nadomestljivost. Večjo dostopnost plesnih predstav omogoča tudi virtualna resničnost, ki z občinstvom povezuje različne kraje in umetnike_ce. **Plesna VR izkušnja DanceScapes / Plesne krajine** povezuje zgodbe petih danes opuščenih krajev z gibom sodobnega plesa, ki jim znova vdihne življenje. Obe predstavi sta del mednarodnega projekta **Danube Dance Alliance**, ki krepi prepoznavnost sodobnega plesa na Balkanu in ga sofinancira Evropska unija.

Razstavni del festivala v letu 2026 vključuje **42 umetniških del in velik delež slovenskih umetnikov in umetnic**. Prvič bodo na ogled dela *Plastični razcvet* umetniškega dvojca Lumoskop _lab, ki ga sestavljata Sendi Mango in Jurij Pavlica,

Tempus Martine Testen in Simona Šerca ter *Anatomija zlate ribice* avtorice Nine Koželj, ki so **nastala v koprodukciji Delavskega doma Trbovlje**. S svojimi deli se jim bodo pridružili Boris Beja, Victoria Vesna, Kate Crawford, Leonardo Bettinelli, Total Refusal ter številni drugi umetniki_ce ter študenti_ke iz Hrvaške, Avstrije, Združenih držav Amerike, Srbije, Turčije, Mehike, Rusije in Finske.

Spremljevalni program festivala vključuje **predavanja, performanse, srečanja z umetniki in znanstveniki, izobraževalne in kreativne delavnice** ter vodene ogledе. Sekcija festivala **DigitalBigScreen** gledalca popelje v svetove umetniškega filma tako na velikem kinematografskem platnu kot z očali za virtualno resničnost.

Festival Speculum Artium tudi v letu 2026 dokazuje, da v današnjem svetu vse bolj potrebujemo prostore, ki nas **zbudijo iz digitalne dremavice in nam odkrito pokažejo ogledalo**. Veseli bomo, če bomo njegovo izkušnjo lahko delili tudi z vami.

Za festivalske novice, pogled v zakulisje dogajanja, predstavitve umetnikov ter sveta novih medijev sledite tudi Facebook in Instagram strani Delavskega doma Trbovlje ter Facebook strani in Facebook dogodku Speculum Artium.

Več podrobnosti o programu in predstavljenih umetniških delih najdete na: speculumartium.si

Kontakt:

Anja Doležalek Škrabar

051 626 296

anja@dd-trbovlje.si